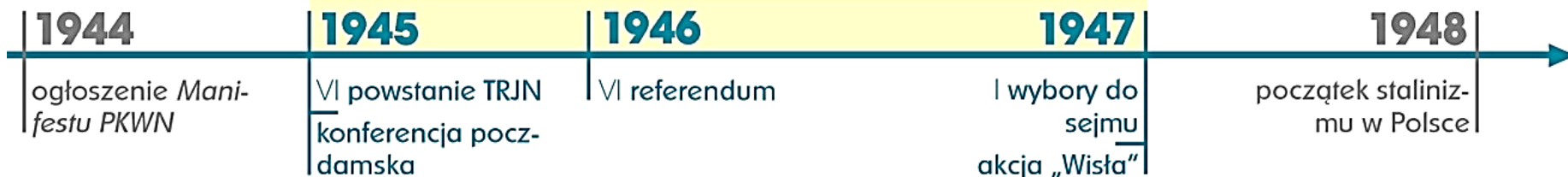

Początki władzy komunistów
w Polsce.

Opór społeczny wobec komunizmu

Oś czasu

Notatka z lekcji

1. Nowa Polska – fikcja demokracji.
2. Przesiedlenia ludności – nowe granicy Polski.
3. Referendum ludowe.
4. Sfałszowane wybory.
5. Terminy: linia Curzona, Ziemie Odzyskane, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), referendum ludowe, „cuda nad urną”, demokracja ludowa.

Plakat propagandowy z 1946 r. Do głosowania „nie” namawia żołnierz antykomunistycznych Narodowych Sił Zbrojnych, ukazany jako przebrany hitlerowiec.

ZAPAMIĘTAJ

- W wyniku decyzji z Jałty i Poczdamu po zakończeniu II wojny światowej granice Polski w stosunku do granic przedwojennych zostały w sposób zasadniczy zmienione.
- W trakcie II wojny światowej zginęło ponad 6 mln Polaków, w tym ok. 3 mln polskich Żydów, a cały obszar ziem polskich został zrujnowany; utracie lub zniszczeniu uległo 38% majątku narodowego.
- Na opuszczone przez Niemców miasta, miasteczka i wsie z Ziemi Odzyskanych przesiedlano przede wszystkim ludność polską z Kresów Wschodnich.
- Po wojnie w Polsce ponownie zaczęły działać żydowskie szkoły i inne instytucje kulturalne, gospodarcze i polityczne, ale nie gminy wyznaniowe. W pierwszych latach powojennych w naszym kraju nasiliły się ruchy antysemityczne. Wrogość Polaków wobec Żydów przejawiała się pogromami.

Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej

Powstał w czerwcu 1945 r. po moskiewskich rozmowach Stanisława Mikołajczyka z komunistycznym Rządem Tymczasowym. Główne stanowiska objęli członkowie PPR. Mikołajczyk został wicepremierem i ministrem rolnictwa. Kierowane przez niego PSL było jedyną partią opozycyjną.

Konferencja w Poczdamie (lipiec - sierpień 1945)

Wielka trójka ustaliła granice Polski:

- z ZSRR - w przybliżeniu wzdłuż linii Curzona,
- z Niemcami - Polska otrzymała część Prus Wschodnich na północy oraz tereny po Odrę i Nysę Łużycką na zachodzie.

Przemieszczenie ludności

- Wysiedlenie Niemców z Ziemi Odzyskanych (według Niemców: wypędzenie) na mocy ustaleń poczdamskich.
- Akcja „Wisła” - brutalne przesiedlenie ok. 140 tysięcy Ukraińców na Ziemię Odzyskaną, by zakończyć terror UPA.
- Przybycie do Polski przeszło 2 milionów Polaków z Kresów i 250 tysięcy z głębi ZSRR oraz ok. 2 milionów z Zachodu.

Referendum (czerwiec 1946)

Komuniści zorganizowali je, by odsunąć wybory w czasie i nauczyć się oszustw wyborczych. Pytano o:

- 1) zniesienie senatu,
- 2) reformę rolną i nacjonalizację przemysłu,
- 3) granicę na Odrze i Nysie Łużyckiej.

PPR wzywała do głosowania „3 razy tak”, PSL - do odpowiedzi „nie” na pierwsze pytanie.

Tylko 27% wyborców głosowało „3 razy tak”; komuniści sfałszowali wyniki, by uzyskać większość głosów.

Wybory do sejmu (styczeń 1947)

Przed wyborami władze prześladowały PSL.

Wybory zostały sfałszowane - rzekomo 80,1% głosów oddano na komunistów, a 10,3% na PSL.

Prawdziwych wyników nie znamy do dziś.

ZADANIA

- wyjaśnij znaczenie terminów: linia Curzona, Ziemie Odzyskane, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), referendum ludowe, „cuda nad urną”, demokracja ludowa;
- daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pogromu kieleckiego (1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947), akcji „Wisła”(1947);
- postacie: Stanisław Mikołajczyk, Bolesław Bierut, Władysław Gomułka, Józef Cyrankiewicz;
- omów zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r.;
- przedstaw przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej;
- omów przyczyny i skutki akcji „Wisła”;
- przedstaw etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów;
- opisz metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce;